Dosarul nr.4-36/2023 (4-23021504-38-4-10022023)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

23 martie 2023 *****, R. Moldova

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța de judecată, compusă din:

Președintele ședinței, judecător Viorica Severin

Grefier Violina Mocan

Cu participarea:

Agentului constatator din cadrul IP Orhei Cristian Boțan

Reprezentantului legal al contravenientului minor, din cadrul DASPF Orhei Stepanida Procop

În lipsa:

Contravenientului minor Ivan Sugailo

Victimei Tatiana Agachi

examinând în sediul instanței, în ședința publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în privința minorului *****, născut la *****, IDNP *****, originar r*****, domiciliat în *****, str. Vasile Alexandri 19, *învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 105 din Codul contravențional*,

a constatat

*****, la 14 ianuarie 2023, ora 19^{37}-19^{46}, aflîndu-se în ***** str. Vasile Lupu 166, a pătruns pe ascuns în biroul de serviciu al cet. ***** din cadrul Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei, de unde a sustras suma de 100 lei.

Agentul constatator al IP Orhei, Boțan Cristian, la 08.02.2023, a întocmit în privința minorului *****, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 609140, prin care a constatat comiterea de către aceasta a contravenției prevăzute de art. 105 din Codul contravențional.

La 10 februarie 2023, potrivit art. 395 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenție, a fost remis conform competenței spre examinare în fond şi adoptarea deciziei, Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În ședința de judecată, agentul constatator, din cadrul IP Orhei, Cristian Boțan, a solicitat să fie aplicată în privința contravenientului minor o pedeapsă sub formă de amendă.

Reprezentantul legal al contravenientului minor, prin procură Procop Stepanida a solicitat aplicarea în privința contravenientului minor să fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

*În ședința de judecată contravenientul minor, ***** nu s-a prezentat, din motive necunoscute fiind citat legal, fapt confirmat prin dovada de înștiințare anexată la dosar.*

Victima *****, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, menționînd că careva pretenții de ordin moral sau material față de contravenientul minor ***** nu are.

Cu referire la cele indicate supra, în cauzele, Miholapa împotriva Letoniei si Ovus împotriva Turciei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că instanţele trebuie *să facă tot ce se poate aştepta în mod rezonabil de la acestea pentru a cita părțile în proces şi să se asigure că aceştia din urmă au cunoştință de procedurile din care fac parte*.

Comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar şi părţi, permite să fie făcute cunoscute hotărârea instanţei şi temeiurile ei, pentru a permite părţilor, dacă e cazul, să declare recurs (Diaz Ochoa c. Spaniei, 22 iunie 2006, nr.423/03, par.48, şi S.C. Raissa M.Shipping SRL c. României, 8 ianuarie 2013, nr.37576/05, par.30).

Instanţele trebuie aşa dar să facă tot ce se poate în mod rezonabil a aştepta de la ele pentru a cita părţile şi a se asigura că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (Miholapa, citată anterior, par. 31, şi Ovuş c. Turciei, 13 octombrie 2009, nr. 42981 04, par. 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil însă victima ***** și contravenientul minor ***** nu s-a prezentat în instanța de judecată, asumându-și în aşa mod benevol riscul neparticipării la examinarea cauzei.

Ţinând cont de termenul restrâns stabilit de lege, pentru examinarea cauzei contravenţionale, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, instanța a dispus examinarea cauzei, în lipsa contravenientul minor ***** și victimei *****.

Audiind participanții la proces și examinând materialele dosarului contravențional, raportat la temeiurile de drept material și procesual care guvernează speța dedusă judecății, instanța consideră că, procesul contravențional urmează a fi admis reieșind din argumentele ce succed.

În sensul art. 462 din Codul contravențional, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții:

a) încetarea procesului contravențional; sau

b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

În conformitate cu art.7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor CC.

Potrivit alin.(2) art.381 Cod contravențional, orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de conformitate cu prezentul cod, iar în conformitate cu alin.(4), autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În conformitate cu prevederile art. 440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenționale presupune o activitate desfășurată de către agentul constatator de colectare și de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului către funcţionarul competent să soluţioneze cauza, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, către instanţa de judecată sau către un alt organ, spre soluționare.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale se pot încadra în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specificate materiei penale, printre care și prezumpția de nevinovăție, prevăzute de art.6 (2) din Convenție.

În conformitate cu art. 425 alin. (1) și (3) din din Codul contravenţional, probele reprezintă elemente de fapt dobândite în modul stabilit de cod, care servesc la constatarea existenţei sau a inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei și la cunoașterea altor circumstanţe

importante pentru justa soluţionare a cauzei. Aprecierea probelor se face de către persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o atunci când a cercetat toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei și în baza legii.

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

De asemenea, în sensul art. 425 alin. (5) din Codul contravențional, sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prevederile codului.

Reieșind din natura penală a contravenției, stabilită prin cauza Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005), în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art.6 par.2 CEDO, agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod Contravenţional şi prin prisma cauzei Anuşca vs Moldova (18 iulie 2010), urma să exercite o investigaţie completă, nepărtinitoare şi obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient şi concludent pentru stabilirea circumstanţelor importante ale cauzei, determinarea existenţei faptei contravenţionale, încadrarea juridică a faptei contravenţionale şi administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul.

Potrivit prevederilor art. 374 alin.(2) Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei.

Instanța de judecată, remarcă faptul că, conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 609140 *din 08.02.2023*, încheiat de către agentul constatator al IP Orhei, Boțan Cristian, *corespunde rigorilor instituite de art.443 al Codului contravențional, iar careva elemente sau împrejurări care ar condiționa declararea nulității acestui proces-verbal, nu au fost stabilite.*

Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 609140 *din 08.02.2023*, s-a încheiat în prezența minorului ***** și a reprezentantului legal al acestuia Cebotari Natalia, fapt confirmat prin semnătura acestora, unde la rubrica obiecții a indicat că "*nu au parvenit"*.

Așa cum rezultă, din materialele cauzei contravenționale şi cum s-a constatat, în ședința de judecată, minorul *****, la 14 ianuarie 2023, ora 19^{37}-19^{46}, aflîndu-se în ***** str. Vasile Lupu 166, a pătruns pe ascuns în biroul de serviciu al cet. ***** din cadrul "Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei", de unde a sustras suma de 100 lei.

Concluzia instanței de judecată, privind faptul că, minorul *****, a comis fapta constatată supra, rezultă din analiza şi aprecierea tuturor probelor administrate atât de agentul constatator, cât și de instanța de judecată, cercetate în cadrul ședinței de judecată în conformitate cu art.425 din Codul contravențional, și anume:

- *conținutul încheierii nr. 412 din 16.01.2023, potrivit căruia inspectorul superior din cadrul OSI al SAC al SII a IP Orhei, Cristian Boțan,* a pornit procedura contravențională în conformitate cu prevederile art. 105 din Codul contravențional al RM. *(f.d5);*

- *raportul privind înregistrarea contravenției din 19.01.2023, conform căruia la data de 13.01.2023, persoane necunoscute au pătruns pe ascuns prin forțarea geamului în biroul de serviciu al cet. *****,* de unde au sustras suma de 100 de lei. *(f.d.6);*

- *informația despre infracțiuni şi contravenții din 16.01.2023, potrivit căruia cet. ***** a sesizat despre sustragerea din biroul personal a sumei de 100 lei. *(f.d.7);*

- *plîngerea cet. ***** din 16.01.2023, prin care a solicitat atragerea la răspundere a persoanelor necunoscute care au pătruns în biroul de serviciu amplasat în ***** str. Vasile Lupu 166* și au sustras suma de 100 de lei. *(f.d.8);*

- *procesul-verbal de audiere a victimei, ***** prin care a relatat circumstanțele cauzei. (f.d.9);*

- *procesul-verbal de audiere a martorului Burduja Anatolie prin care a declarat circumstanțele cauzei. (f.d.10);*

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.01.2023 şi foto-tabelul la acesta, potrivit căruia a fost cercetat locul comiterii contravenției* și anume "Întreprinderea de Stat de Silvicultură Orhei" din ***** str. Vasile Lupu 166, unde a fost depistat un geam deteriorat și un ghiveci spart, alte careva urme nefiind posibil de depista*t. (f.d.11;12-13);*

- *proces-verbal de ridicare din 17.01.2023, potrivit căruia de la cet. Petraş Vitalie* au fost ridicate înregistrările video de la camerele de supraveghere, amplasate pe teritoriul școlii de sport din or. Orhei str. Vasile Lupu 166 A, din data de 14.01.2023. *(f.d.16);*

- *raportul de consemnare a măsurii speciale de investigație din 19.01.2023,* potrivit căruia s-a depistat că minorul *****, a pătruns în incinta biroului de

serviciu a cet. ***** din cadrul "Întreprinderii de Stat de Silvicultură Orhei" din ***** str. Vasile Lupu 166. *(f.d.19-25);*

- proces-verbal de ridicare din 17.01.2023, potrivit căruia de la cet. Cernei Igor au fost ridicate înregistrările video de la camerele de supraveghere amplasate pe pilonii și edificiile din or. Orhei din data de 14.01.2023 ora 15:30-20:50. *(f.d.28);*

- raportul inspectorului superior al OSI al SAC al SII a IP Orhei, Boțan Cristian conform căruia în urma vizualizării înregistrărilor video și măsurilor speciale de investigație s-a stabilit că minorul ***** a pătruns în incinta biroului de serviciu a cet. ***** din cadrul "Întreprinderii de Stat de Silvicultură Orhei" din ***** str. Vasile Lupu 166. *(f.d.30);*

- procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căruia a fost pornit proces contravențional din 08.02.2023, prin care ultimul a declarat circumstanțele comiterii faptei imputate. (f.d.34);

Instanța reține că, potrivit art.8 alin.(2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Din conţinutul art.14 din Codul contravenţional rezultă că, contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: ...în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. *(Ruiz Torija v. Spania,* 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2),* dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. România,* 15 februarie 2007, § 30).

Cu referire la cele sus-indicate, instanța de judecată apreciază probele prezentate ca admisibile, concludente, utile şi corespunzător demonstrează fapta contravenției.

Prin urmare, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată îi revine, în primul rând, organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, contravenientul urmează să-și probeze nevinovăția.

În contextul dat, instanța de judecată apreciază admisibile, concludente şi utile probele prezentate şi anexate de agentul constatator şi corespunzător se

demonstrează vina minorului *****, de comiterea contravenției prevăzute de art. 105 din Codul contravențional, iar totalitatea elementelor componenței de contravenție incriminate se relevă din următoarele.

Astfel, din probele expuse supra, instanța de judecată ajunge la concluzia, că vinovăția minorului *****, în comiterea contravenției prevăzute de art. 105 din Codul contravențional, este dovedită integral, dincolo de orice dubiu rezonabil.

Prin urmare, examinând în cumul totalitatea probelor administrate şi apreciindu-le în conformitate cu art. 425 din Codul contravențional, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi coroborării lor în ansamblu, instanța apreciază că, minorul ***** prin acțiunile descrise supra, a comis contravenția prevăzută de art. 105 din Codul contravențional, „*sustragerea în proporţii mici din avutul proprietarului prin furt.*

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal se denotă că, motivele de nulitate absolută a actului din speţă pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţa de judecată întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul Contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită formă „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 Cod Contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 Cod Contravenţional.

Analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 609140 din 08.02.2023, s-a constatat că, acesta corespunde cerinţelor imperative stabilite prin prevederile art. 443 Cod Contravenţional, nefiind constatate temeiuri care ar duce la nulitatea actului în speţă.

Astfel, procesul-verbal cuprinde toate menţiunile prevăzute de art. 443 Cod Contravenţional, sub sancţiunea nulităţii absolute, descrierea faptei fiind detaliată, cu arătarea tuturor împrejurărilor în care contravenţia a fost săvârşită, precum şi a numelui şi datelor de identitate a făptuitorului, fiind indicat locul săvârșirii acesteia.

Se subliniază că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit în prezenţa făptuitorului minor și a reprezentantului legal, fiindu-i aduse, la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile lui prevăzute de art. 34, 378, 379, 448 din Codul Contravenţional, fapt confirmat prin semnătura acestuia la toate rubricile corespunzătoare din procesul-verbal cu privire la contravenţie (a se vedea f.d. 35).

În consecință, instanța constată că forța probantă a actului nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Art. 105 Cod contravenţional prevede că, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Având la bază demonstrarea vinovăţiei făptuitorului de săvârșirea contravenţiei prevăzute de art. 105 al Codului Contravenţional, precum şi scopul legii contravenţionale privind apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii, instanţa consideră necesar aplicarea faţă de minorul ***** a unei pedepse sub formă de amendă prevăzută de norma încălcată de făptuitor.

La fel, instanţa la aplicarea sancţiunii faţă de făptuitor urmează să ţină cont de prevederile art. 41 al. (1), (2) Cod Contravenţional şi anume: sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante.

Faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

Reieşind din prevederile art. 42 Cod contravenţional, instanţa de judecată circumstanţă atenuantă, a stabilit ca fiind comiterea contravenției în timpul minoratului.

Circumstanţe agravante, în conformitate cu art. 43 Cod contravenţional al Republicii Moldova, instanţa de judecată de asemenea nu a identificat.

Reieşind din circumstanţele cazului, şi ţinând cont de scopul sancţiunii contravenţionale de reeducare şi corectare a persoanei care a săvârşit contravenţia, instanţa de judecată va stabili față de minorul ***** o sancţiune contravenţională sub formă de amendă.

În acest sens, instanţa consideră că aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, este una rezonabilă, având la bază temeiurile art. 34 alin. (1) Cod Contravenţional şi anume, amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei, fapt pentru care se concluzionează cu aplicarea faţă de făptuitor unei pedepse prevăzute de norma art.105 al Codului Contravenţional, sub formă de amendă este întemeiată.

La aplicarea sancţiunii, instanţa de judecată ia în consideraţie circumstanţele cauzei, existenţa circumstanţelor atenuante, lipsa

circumstanțelor agravante, vîrsta făptuitorului, concluzionând că, contravenientul se poate corija, iar scopul sancţiunii administrative, prevăzut de art. 2 Cod Contravenţional, poate fi atins fiindu-i aplicată pedeapsa minimă sub formă de amendă.

Luând în considerație cele stabilite, examinând în ansamblu probele administrate de agentul constatator, instanța de judecată consideră că, vinovăţia minorului ***** în comiterea contravenției prevăzute de art. 105 al Codului Contravenţional, a fost stabilită și este necesar a aplica în privința lui sancțiune contravențională.

De asemenea, instanţa consideră necesar de a explica minorului ***** că, potrivit art. 34 alin. (3)-(4) Cod contravenţional, acesta este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Dacă persoana fizică nu va plăti amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii ei, instanţa de judecată o poate înlocui, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore; d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile articolelor 16, 34, 395, 458, 460 și 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată, -

HOTĂRĂŞTE:

*****, se recunoaşte vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 105 al Codului Contravenţional, și i se stabilește pedeapsă cu amendă în mărime de 30 (treizeci) u.c., ce constituie suma de 1500 (una mie cinci sute) lei.

Se explică lui ***** că, potrivit art. 34 alin. (3) Cod contravenţional al Republicii Moldova, că acesta este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Preşedintele şedinţei, judecător (semnătura) Viorica SEVERIN

Copia corespunde cu originalul Viorica SEVERIN